

...

Fővárosi Ítéltábla

10.Gf.40.346/2022/5.

A Fővárosi Ítéltábla a Bihary, B.Szabó, Jean, Zalavári és Társai Ügyvédi Iroda (cím2, ügyintéző: dr. Molnár Gergő Zsolt ügyvéd) által képviselt Felperes (cím) felperesnek a Dr. Kovács M. László Ügyvédi Iroda (cím4, ügyintéző: dr. Kovács M. László ügyvéd) által képviselt Alperes (cím1) alperes ellen váltón alapuló tartozás megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2022. szeptember 28-án kelt 6.G.40.986/2022/7. számú ítélete ellen az alperes által 8. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részeit nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezését helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 (Egyszázezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget;

a 649.018 (Hatszáznegyvenkilencezer-tizennyolc) forint jogorvoslati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetének – amelyben az alperest váltón alapuló tartozás jogcímén 8.112.721 forint, ennek 2021. április 14-étől a kifizetésig járó évi 6 % késedelmi kamata, 24.338 forint váltódíj és perköltség megfizetésére kérte kötelezni – nagyobb részt helyt adott, kötelezte az alperest, hogy 3 napon belül fizessen meg a felperesnek 8.112.721 forint tőkét, annak 2021. november 1-től a kifizetés napjáig járó évi 6 %-os késedelmi kamatát és 24.338 forint váltódíjat, továbbá 2.116.470 forint perköltséget, egyebekben a felperes keresetét elutasította.

[2] Határozata indokolásában rögzítette, hogy a jelen ügyben a perbeli váltó 2016. május 6-án történt kiállítására tekintettel a váltójogi szabályok szövegének közzétételéről szóló 1/1965. (I. 24.) IM rendelet (Vár.) szabályai az irányadóak.

[3] A Vár. 17. §-ára, 32. § (1) bekezdésére tekintettel – figyelemmel a Vár. 32. § (2) bekezdésére is – az alperes váltókifogását érdemben vizsgálta.

[4] Rögzítette, hogy az alperes által aláírt váltómegállapodás az cég1 által kötött folyószámla-hitelszerződés biztosítására szolgált, mivel annak célja ezen szerződésből származó összes fizetési kötelezettség visszafizetésének a biztosítása volt. A folyószámla-hitelszerződés 1. pontja tartalmazta azt, hogy a 11.000.000 forint hitelkeretet a felperes legkorábban 2016. június 8-án bocsátja a társaság rendelkezésére és a lejárat napja 2019. május 8-a. A szerződés 6. pont első bekezdése szerint annak elválaszthatatlan része a bank Általános Szerződési Feltétele (ÁSZF), Üzletszabályzata és a mindenkor hatályos Hirdetménye. A folyószámla-hitelszerződés 1. pontja nem tartalmazott arra vonatkozó kifejezett rendelkezést, hogy a lejárat napja az igénybe vett hitelkeret visszafizetésének a napja lenne. A folyószámla-hitelszerződés 1. pontjából az ÁSZF I.2. pontjából, valamint az ÁSZF 2.3.1. pontjából azt a következtetést vonta le, hogy a társaságnak mint adósnek 2019. május 8-ig kellett az összes fennálló tartozását megfizetni a felperes részére, mivel a szerződés szerinti lejárat nap egybeesik a teljesítésre nyitva álló határidő utolsó napjával.

[5] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint téves az az alperesi hivatkozás, hogy 2019. május 8-án a szerződés megszűnt, mivel sem a perbeli szerződésben, sem az annak részét képező ÁSZF-ben nem található olyan rendelkezés, amely szerint a szerződés a lejárat folytán megszűnne a felek között. A határidőben történő nem fizetés a kötelezett szerződésszegésének minősül a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:137. §-a szerint. A szerződésszegést követően az adós teljesítése a szerződés alapján továbbra is követelhető [Ptk. 6:138. § és 6:154. § (1) bekezdés]. A 2019. május 27-i részletfizetési megállapodásból kitűnően a hitelező ennek megfelelően járt el és az adóstól részteljesítéshez jutott. Maga a felperes mint hitelező nyilatkozott úgy, hogy a szerződés rendelkezéseit az adós részteljesítése nem érinti. Ez az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azt jelenti, hogy az adós visszafizetési késedelme fennmarad, a szerződés tartalma nem módosul. Megítélése szerint a szerződésszegő fizetési késedelem csak szerződésre tekintettel merülhet fel, ez viszont a szerződés megszűnését további jogcselekmény hiányában kizárja, ezért a felperes erre vonatkozó előadását nem tudta figyelembe venni.

[6] Az elsőfokú bíróság a 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet 9. §-a, 1. § (1), (2), (3) és (5) bekezdései, a 2020. évi LVIII. törvény 408. § (1) és (7) bekezdései, 9. § (1) és (2) bekezdései, a 41/2020. ME határozat, a 2020. évi CVII. törvény 18. §-a, 19. §-a, 1. §-a, 2. § (2) és (3) bekezdései, 3. § (1) bekezdése, 6. §-a, 7. § (1), (2), (4) és (5) bekezdései, továbbá a 637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja értelmezése alapján arra a következtetésre jutott, hogy az adós társaság 2020. március 19-étől 2021. október 31-éig a folyószámla-hitelszerződésből eredő hátralékos fizetési kötelezettségeire fizetési moratóriumot élvezett azzal, hogy ezen időszakban lehetősége volt önkéntesen teljesíteni a

hitelező részére. Ennyiben az elsőfokú bíróság az alperes alapügyleti kifogását alaposnak találta, ezt meghaladóan azonban elutasította, mivel a fenti jogszabályokból az következik, hogy az adós csak ezen időszakra kapott a szerződésből eredő tőke-, kamat- és díjfizetési kötelezettsége teljesítésére fizetési haladékot, a haladék ezen időszakon túlmenően nem illette meg az adóst és ebből következően az érte váltókezesességet vállaló alperest sem. A hivatkozott jogszabályok rendezték a szerződést biztosító mellékkötelezettségek fennmaradását is, ezért ennek alapján nem volt akadálya annak, hogy a váltóra alapított igényével a hitelező a fő- és mellékkötelezettségekkel szemben a moratórium lejártáig fellépjen. A jogszabály nem tiltotta meg, hogy a hitelező követelje adósa fizetését, hanem azzal szemben fizetési haladékot adott, ugyanakkor az önkéntes teljesítésre lehetőséget biztosított.

[7] Tévesnek találta azt az alperesi hivatkozást, hogy 2021. április 13-án a váltó felperes általi bemutatása jogellenes volt, mert a moratórium alatt nem állhatott fenn váltókövetelés. A váltómegállapodás azt tartalmazta, hogy a biztosítéki váltó kiállítója aláírja azt és ellátja az óvás nélküli jelzéssel, ezt meghaladó valamennyi egyéb adatot a hitelező tölti ki olyan összeg erejéig, amely fedezetet nyújt a banknak a váltó esedékességi időpontjáig felmerült valamennyi, az adóssal szemben a biztosított szerződésből származó követelésére. A moratóriumra vonatkozó jogszabályok a követelés fennállását nem érintették, azok az adós számára biztosítottak fizetési haladékot, amely kiterjedt a mellékkötelezettségekre is, így 2021. október 31-éig a váltókezes fizetési késedelme kizárt volt.

[8] A Vár. 44. § (1) bekezdése értelmében a fizetés megtagadását közokirattal kell igazolni. A felperes a váltómegállapodás alapján óvás alól felmentett hitelezőnek a fizetés végett bemutatott váltóhoz óvást pótló nyilatkozatot csatolt. A váltóbirtokos saját nyilatkozatával nem igazolhatja, hogy a váltó lejártakor fizetés végett azt bemutatta (BH1996. 213.). A váltóbirtokos pénzügyi intézet nem jogosult a megtérítési igény feltételeként megjelölt óvást pótló nyilatkozat felvételére (BH1997. 181.). Az elsőfokú bíróság mindezekre figyelemmel és a Vár. 48. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a váltón alapuló követelés, 6 %-os késedelmi kamat, az óvás és értesítések költsége, valamint a váltó összege után számított 3 ezrelékes váltódíj megfizetésére. A kamatfizetés kezdő időpontját a felperes kereseti kérelmétől eltérően 2021. november 1. napjában határozta meg, figyelemmel a Vár. 77. § (1) bekezdése folytán irányadó 46. § (2) bekezdésére, a 38. § (1) bekezdésére, a BH1996. 213. számú eseti döntésre, a Vár. 32. § (1) bekezdésére, mivel az alperes fizetési késedelme a fizetési moratórium lejárt utáni naptól állapítható meg.

[9] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte elsődlegesen a Pp. 381. §-a alapján a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb határozat hozatalára utasítását; másodlagosan a Pp. 383. § (2) bekezdésének második fordulata alapján a megváltoztatását és a kereset elutasítását.

[10] Az elsődleges fellebbezési kérelme körében azt adta elő, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a határozatok indoklására vonatkozó Pp. 346. § (4) és (5) bekezdéseit.

[11] A másodlagos fellebbezési kérelmével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban abból téves és ellentmondó következtetéseket vont le, illetve megsértette a Vár. 32. § (1) bekezdését és 48. § (1) bekezdését. A felülbírálati jogkör indokaként előadta, hogy az adós számára biztosított törvényi fizetési haladék hatálya alatt a felperes részéről 2021. április 13-án bemutatott váltó jogellenes, a 2021. augusztus 8-án kelt fizetési felszólítás hatálytalan, a 2021. október 19-én benyújtott fizetési meghagyás idő előtti volt, ezért a felperes keresete megalapozatlan.

[12] Egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a fizetési moratórium lejártá utáni naptól állapítható meg a fizetési késedelme, amelyből álláspontja szerint tévesen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes keresete megalapozott, mivel ha érvényesült a fizetési haladék és nem volt fizetési kötelezettsége, abban az esetben az alperes keresete idő előtti volt.

[13] A váltómegállapodás 1. pont második bekezdése alapján a fennálló vagy a jövőben esedékessé váló fizetési kötelezettség biztosítására szolgált a váltó, azonban az adósnak a váltó bemutatásakor nem volt ilyen fizetési kötelezettsége, annak fizetésére a törvényi előírások alapján haladékot kapott a moratórium végéig, ezért az alperesnek sem keletkezett fizetési kötelezettsége 2021. október 31-éig. A váltómegállapodás 3. pont harmadik bekezdésében rögzítettekkel szemben a jogszabályok alapján az adósnak nem volt esedékes tartozása, mert 2021. október 31-e előtt fizetési kötelezettsége sem állt fenn a felperes felé, ezért a felperes keresete megalapozatlan.

[14] A váltómegállapodás 3. pont harmadik bekezdésében rögzített kötelezettsége ellenére a felperes nem küldött a részére felszólítást a váltó bemutatása előtt a fennálló tartozásról, fizetési kötelezettségről és annak esedékességéről, ezért a váltónak a felperes részéről 2021. április 13-án történt bemutatása nem jogszerű, nem felel meg ezen rendelkezésnek. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása ellentmondó is, mert ugyanazon jogviszonyból nem keletkezhet egyik oldalról fizetési kötelezettség 2021. október 3-a előtt, miközben ugyanezen jogviszonyból váltókezesként a fizetési késedelme kizárt volt.

[15] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, annak helyes indokai alapján a Pp. 383. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, továbbá az alperes másodfokú perköltségben marasztalását.

[16] Az elsődleges fellebbezési kérelem azért megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása tartalmazza a Pp. általa előírt tartalmi elemeket és részletesen levezeti a felek által a perben hivatkozott jogszabályokkal alátámasztottan azt, hogy miért kötelezte az alperest fizetésre, továbbá tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló tényeket, a bizonyítékokat és azok mérlegelését.

[17] A másodlagos fellebbezési kérelem nem tartalmaz semmilyen indokolást arra vonatkozóan, hogy az elsőfokú bíróság miért sértette meg a Vár. 32. § (1) bekezdését és 48. §

(1) bekezdését, az indokolás ettől eltérő tartalmú. Az elsőfokú bíróság ítélete kitért az alperesnek a fellebbezés körében vitatott ún. követelés esedékessé válásának kérdéskörére, a részletes levezetés alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy 2019. május 8-án az adósnak a teljes, az általa igénybe vett összegre vonatkozó visszafizetési kötelezettségére szabott határidő lejárt, azaz alperesnek volt lejárt tartozása. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy 2020. március 19-e és 2021. október 31-e között az alperes fizetési moratóriumot alatt állt, ez azonban nem zárta ki azt, hogy a felperes a váltóra alapított igényével fellépjen az alperessel szemben, ilyen jogszabályi rendelkezésre az alperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében nem hivatkozott. A váltó bemutatására a váltójogi szabályok szerint kerül sor. Az elsőfokú bíróság ítélete értelmében az alperes részesült a fizetési moratórium által biztosított fizetési haladékban, ez azonban nem jelenti azt, hogy mentesült volna a fizetés alól. Ezt támasztja alá, hogy ebben az időszakban az alperes saját maga kért részletfizetést a lejárt tartozás megfizetésére, azaz a követelés megfizetése kapcsán a moratóriumot fizetési haladékként értelmezhetette, nem mentesülésként.

[18] Az alperes a fellebbezésében semmivel sem igazolta, hogy a váltó bemutatása jogellenes lett volna, nem tudott megjelölni olyan jogszabályi rendelkezést, amely az álláspontját alátámasztotta volna. Az elsőfokú bíróság a fizetési moratórium alatt bemutatott váltó vonatkozásában a kamatfizetés kezdő időpontjának általa tett megállapításában fejezte ki azt, hogy a követelés moratórium alá esett, 2021. november 1-jét követően az alperest már nem illette meg a moratórium és ekkortól kezdődően esett fizetési késedelembe.

[19] A Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezését a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[20] Az alperes fellebbezése nem alapos.

[21] Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének váltón alapuló marasztalást tartalmazó rendelkezése ellen nyújtott be jogorvoslati kérelmet, a perköltség összegére és a keresetnek a kamatfizetés kezdő időpontjára vonatkozó részbeni elutasítására fellebbezés nem került előterjesztésre, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének ezen rendelkezései a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján elsőfokon jogerőre emelkedtek, így másodfokú eljárásban történő felülbírálatukra sem kerülhetett sor.

[22] Az elsőfokú bíróság a tényállást – az alperes által sem vitatottan – helyesen állapította meg és a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelése, valamint a vonatkozó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezése alapján megalapozottan hozta meg az alperest marasztaló döntését.

[23] Az alperes elsődleges fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére irányult, megsértett jogszabályként a Pp. 346. § (4) és (5)

bekezdéseit jelölte meg, azonban konkrét indokát nem adta annak, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében az általa hivatkozott jogszabályi rendelkezések közül melyiknek nem tett eleget.

[24] A Pp. 346. §-a határozza meg az ítélet tartalmát.

[25] A Pp. 346. § (4) bekezdés akként rendelkezik, hogy az indokolás a bíróság által megállapított tényeket, a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmét, illetve nyilatkozatát és azok alapjának rövid ismertetését, az érdemi rendelkezés tartalmára történő utalást, továbbá a jogi indokolást tartalmazza.

[26] A Pp. 346. § (5) bekezdése szerint a jogi indokolás tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

[27] Az alperes a fellebbezésében maga is azt állította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, még csak utalást sem tett arra, hogy bármilyen általa szükségesnek tartott tény rögzítése elmaradt volna. Az elsőfokú bíróság ítéletében szerepel a felperes keresete, annak jogi indokai, az alperes ellenkérelme, annak jogi indokai, továbbá a felek által tett egyéb nyilatkozatok rövid ismertetése, a jogi indokolás 7 oldal terjedelmű. Az érdemi rendelkezés tartalmára történő utalás része az elsőfokú bíróság ítéletének, mivel a tényállás és a felek kérelmeinek, nyilatkozatainak ismertetését követően az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes keresetét nagyjából megalapozottnak találta.

[28] A jogi indokolásban nem csak az ítélet alapjául szolgáló – az elsőfokú bíróság által alkalmazott – jogszabályok felsorolása található meg, hanem valamennyi jogszabályi rendelkezés részletes értelmezését is tartalmazza. A jelen ügyben okirati bizonyítékok csatolására került sor a felek részéről, azokat az elsőfokú bíróság értékelte és a Pp. 279. §-a alapján világosan kifejtette, hogy a mérlegelés során milyen szempontokat vett figyelembe, mely részében nem találta alaposnak a felperes keresetét. Kitért arra is, hogy miért volt irreleváns az alperes által hivatkozott állítási szükséghelyzet és bizonyítási szükséghelyzet. Az elsőfokú bíróság a járulékos kérdésekre vonatkozó döntését is megindokolta.

[29] Mindezekre tekintettel nincs ok az elsőfokú eljárás megismétlésére vagy kiegészítésére, mivel az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat nem sértette meg, ezért a Pp. 381. §-ában rögzített feltételek nem állnak fenn.

[30] Eljárási szabálysértés hiányában a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben, kizárólag az alperes által a fellebbezésében megjelölt anyagi jogi jogszabályok megsértését és az ezen túlmenő indokokat vizsgálta.

[31] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében helyesen hivatkozott arra, hogy az alperes által megjelölt anyagi jogi jogszabályok nincsenek összhangban a fellebbezés jogi indokaival, ez azonban nem akadályozta az elsőfokú bíróság ítéletének a felülbírálatát.

[32] A Vár. 32. § (1) bekezdése szerint a váltókezes kötelessége ugyanolyan, mint azé, akiért a kezességet vállalta.

[33] Az alperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében nem kifogásolta a kereset összegszerűségét, nem állította, hogy kevesebb összeggel tartozik, mint az adós vagy egyáltalán nem áll fenn tartozása, hanem a fizetési moratóriumra hivatkozással állította, hogy a felperes követelése nem vált esedékessé, e miatt kérte a kereset elutasítását. Az elsőfokú bíróság az alperes váltójogi kifogását elbírálta, annak indokát adta, amelyekkel a Fővárosi Ítéltábla mindenben egyetértett. A Vár. 32. § (1) bekezdése önmagában megalapozza az alperes fizetési kötelezettségét, figyelemmel arra is, hogy az alperes azt sem vitatta, hogy váltókezes lenne.

[34] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság az ítéletében ezen jogszabályi rendelkezést nem sértette meg.

[35] A perbeli váltóból kitűnik, hogy az adós társaság saját váltót állított ki a felperes javára, tehát a váltó kiállítójaként mint egyenes váltóadós a Vár. 47. § (1) bekezdése és 78. § (1) bekezdése szerint felel a váltóbirtokossal szemben a Vár. 77. § (1) bekezdése szerint irányadó Vár. 48. § (1) bekezdésében írt tartozások megfizetéséért. Az alperes a kiállítóért vállalt kezességet, ezért a Vár. 32. §-ának (1) bekezdése szerint a kötelezettsége ugyanolyan, mint azé, akiért a kezességet vállalta, tehát a váltót kiállító cég1-é (EBH2008. 1888.).

[36] A Vár 48. § (1) bekezdése azokat a követeléseket sorolja fel, amelyeket a váltóbirtokos az adóstól, illetve a kezestől követelhet. Ezek között szerepel a váltó meg nem fizetett összege (1. pont), az esedékességtől számított 6 %-os kamat (2. pont), az óvás és az értesítések költsége, valamint az egyéb költségek (3. pont), továbbá a váltó összege után számított 3 ezrelékes váltódíj (4. pont). Az alperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében nem vitatta a váltó alapján ki nem fizetett összeget, a 6 %-os kamatot, a költségeket, valamint a váltó összege után számított váltódíjat, az ellenkérelmében kizárólag arra hivatkozott, hogy a fizetési moratórium miatt sem az cég1-nek, sem a váltókezesnek nem állt fenn esedékes fizetési kötelezettsége a váltó felé. Ez a hivatkozása a késedelmi kamat kezdő időpontját befolyásolta, ahogy arra az elsőfokú bíróság a határozata indokolásában maga is helyesen utalt, erre figyelemmel állapította meg az alperes fizetési késedelmét a fizetési moratórium lejárta utáni naptól, mely rendelkezését egyik peres fél sem támadta.

[37] Mindebből az következik, hogy az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Vár. 48. § (1) bekezdésében foglaltakat.

[38] Az elsőfokú bíróság a határozata jogi indokolásában részletesen levezette, hogy a perbeli folyószámla-hitelszerződés szerint rendelkezésre bocsátott összeg visszafizetésének a határideje 2019. május 8. napja volt, mert ezen a napon kellett az adós társaságnak a fennálló tartozását visszafizetnie. A felperesi követelés fennálltát, annak összecszerűségét sem az adós társaság, sem az alperes nem vitatta, amit az alábbi tények is alátámasztanak:

- a teljesítési határidő lejártát követően 2019. május 27-én a felperes a teljes tartozás megfizetésére az adós társaságnak 23 havi részletfizetést biztosított, amelyből 2019. novemberéig 6 havi részletet meg is fizetett;

- az alperes 7.943.792 forint megfizetésére 2021. április 20-án végtörlesztési egyezségi ajánlatot tett a felperesnek, amelyre figyelemmel a felperes 7 havi részletfizetést engedélyezett;

- 2021. augusztus 24-én az alperes a váltón alapuló tartozás összegére olyan egyezséget ajánlott fel, hogy a társaság tehermentes üzletrészenek 5 %-át a felperes zálogjoggal terhelje meg.

[39] Az alperes fellebbezésében előterjesztett azon hivatkozásai, hogy a 2021. augusztus 8-án kelt fizetési felszólítás hatálytalan, továbbá a 2021. október 19-én benyújtott fizetési meghagyás idő előtti volt, a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján olyan új tények állításának és olyan új hivatkozásoknak minősülnek, amelyek másodfokú eljárásban történő előterjesztésére nincs lehetőség.

[40] Ezen túlmenően ezek a hivatkozások egyébként sem tekinthetők váltójogi kifogásoknak az alábbiakra tekintettel.

[41] A Vár. 17. §-a arról rendelkezik, hogy a váltón alapuló keresettel megtámadott személy a váltóbirtokossal szemben nem hivatkozhat olyan kifogásra, amely a kibocsátóval vagy valamelyik előbbi váltóbirtokossal szemben fennálló személyes viszonyán alapul, kivéve, ha a váltóbirtokos a váltó megszerzésével tudatosan az adós hátrányára cselekedett.

[42] Váltójogi kifogást nemcsak az adós, hanem a kezes is előterjeszthet, aki a kezességet a saját váltó kiállítójáért vállalta. A váltókifogásnak két alapesete van: az egyik magán a váltójogon alapuló kifogások, a másik azokat a kifogásokat tartalmazza, amelyek a felperes és az alperes egymás közti személyes jogviszonyából erednek. A Vár 17. §-ából következően a váltóra vonatkozó keresettel megtámadott személy a váltó birtokossal szemben

főszabályként nem hivatkozhat olyan kifogásra, mely a kibocsátóval vagy valamelyik előbbi váltóbirtokossal szemben fennálló személyes jogviszonyán alapul, kivéve, ha a váltóbirtokos a váltó megszerzésével tudatosan az adós hátrányára cselekedett. A váltóra vonatkozó jogszabályi háttér a váltókötelezett által emelhető kifogások körét leszűkíti, azonban nem rendelkezik arról, hogy melyek azok a nem váltójogi érdemi kifogások, amelyek a váltóperben mégis felhozhatók. A bírói gyakorlat szerint a váltóban tett feltétlen fizetési ígéretre és az igényérvényesítés módjában privilegizált kötelezettségvállalásra tekintettel a váltóadós és a váltóbirtokos közötti nem váltójogi jogviszonyból eredő kifogás általában nem vizsgálható. A bírói gyakorlat szűk körben tartja megengedhetőnek azt is, hogy a közvetlen hitelezővel szemben a váltón alapuló keresetet vitató személy az alapjogviszonyból eredő kifogásait felhozza (BDT2017. 3082.).

[43] A fent kifejtettekre tekintettel az alperes által állított fizetési felszólítás hatálytalansága és a fizetési meghagyás idő előtti volta nem minősül a váltójogon alapuló kifogásnak, sem pedig az alapjogviszonyból eredő kifogásnak, ezért ezek érdemi vizsgálatára emiatt egyébként sem kerülhetett volna sor.

[44] Váltókifogásként kizárólag az értelmezhető és vizsgálható, hogy az alperes állítása szerint a felperes 2021. április 13-án nem a váltómegállapodásban foglaltaknak megfelelően mutatta be a váltót fizetésre, mivel sem neki, sem az adósnak akkor nem volt fizetési kötelezettsége.

[45] Az alperes a fellebbezésében tévesen hivatkozott arra, hogy a váltó bemutatása azért nem volt jogszerű, mert a felperes a váltómegállapodás ellenére nem küldött fizetési felszólítást a részére. Az alperes által hivatkozott váltómegállapodás 3. pont harmadik bekezdése egyrészt nem a bank írásbeli felszólítását, hanem a váltókezes fizetési kötelezettségét rögzíti; másrészt a váltó fizetés végett történő bemutatásának nem teszi előfeltételévé a váltómegállapodás 3. pont harmadik bekezdése (a Vár. sem tartalmaz ilyen előírást), hogy a bank ezt megelőzően akár az adóst, akár a váltókezeszt írásban fizetésre felszólítsa.

[46] A 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet 1. § (4) bekezdése kimondta, hogy a szerződéses kötelezettségek teljesítésének határideje, illetve a kötelezettségvállalás időtartama a fizetési moratórium idejével meghosszabbodik. Ezt a rendelkezést későbbi jogszabályok sem írták felül, ami azt jelenti, hogy a fizetési moratórium elsőfokú bíróság által megállapított időszaka alatt – 2020. március 19-étől 2021. október 31-éig – a perbeli folyószámla-hitelszerződésből eredő tőke-, kamat-, illetve díjfizetési kötelezettségek teljesítésére kapott a váltóadós és a váltókezes is fizetési haladékot. A fizetési moratórium nem azt jelenti, hogy nincs lejárt tartozása az adósnak vagy a váltókezesnek, mert a jogszabályi rendelkezésből következően a szerződéses kötelezettségek teljesítésének a határideje hosszabbodik meg a fizetési moratórium idejével. A fizetési moratóriumot egyébként sem volt kötelező igénybe venni, mivel a 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének utolsó mondata kifejezetten azt mondja ki, hogy a fizetési moratórium nem érinti az adós azon jogát, hogy az eredeti szerződési feltételek szerint teljesítsen. Az alperes a fizetési moratórium alatt két

alkalommal ajánlott a felperesnek egyezséget, ami ugyancsak azt támasztja alá, hogy az alperesnek a szerződésből fennállt a fizetési kötelezettsége.

[47] Sem jogszabály, sem a perbeli váltómegállapodás nem zárta ki azt, hogy a felperes a váltót fizetés végett bemutassa, maga a váltómegállapodás 2. pont első bekezdése is azt tartalmazza, hogy a kiállítását követő öt éven belül fizetésre bemutatatható.

[48] Mindebből következően a felperes sem jogszabályt, sem a váltómegállapodást nem sértette meg azzal, hogy a fizetési moratórium alatt a váltót fizetés végett bemutatta. A váltó bemutatásakor fizetés fedezethiány miatt egyébként sem történt, ezért az alperest semmilyen hátrányos jogkövetkezmény nem érte a fizetési moratórium alatti váltó bemutatásával. A fizetési moratórium azt jelenti, hogy adós – jelen esetben az alperes – valóban nem köteles a fizetési kötelezettsége teljesítésére, mert erre kapott haladékot, ennek jogkövetkezményét az elsőfokú bíróság egyébként levonta.

[49] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – részben kiegészített indokolással – helybenhagyta.

[50] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 364. §-a szerint alkalmazandó a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes költségeinek a megfizetésére; az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (4) és (5) bekezdései alapján mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkára tekintettel határozta meg.

[51] Az alperes részére az elsőfokú bíróság a fellebbezési illetékfizetésre kiterjedő költségmentességet engedélyezett, ezért a másodfokú eljárásban felmerült 649.018 forint jogorvoslati illetéket a Pp. 364. §-a szerint irányadó Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

Budapest, 2023. január 17.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Matosek Edina s.k.
s.k.

Dr. Felker László

bíró

bíró